

РОЗУМНІ СТРОКИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

СКАНУЙ, ЩОБ ВНЕСТИ
КОНТАКТ ДО ЗАПИСНОЇ КНИЖКИ

БОРИС Станіслав
керуючий партнер АО "Vidar"

VIDAR
Law Firm

ЗМІСТ

1- ІСТОРІЯ

2- ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

3- НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ТА ПРАКТИКА ЄСПЛ

4- ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

ІСТОРИЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ТА СКАСУАННЯ “ПРАВOK ЛОЗОВОГО”

**З метою запобігання тиску правоохоронців на бізнес,
зпроваджено строки в фактових кримінальних провадженнях.**

Строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань до дня повідомлення особі про підозру становить:

- 1) шість місяців - у кримінальному провадженні щодо кримінального проступку;
- 2) дванадцять місяців - у кримінальному провадженні щодо злочину невеликої або середньої тяжкості;
- 3) вісімнадцять місяців - у кримінальному провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину.

8 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ У ОПУБЛІКОВАНОМУ ЗВІТІ УКРАЇНИ ЩОДО ВСТУПУ В ЄС

Вказано про необхідність “переглянути кримінально-процесуальний кодекс щоб забезпечити більшу ефективність і результативність у справах про корупцію високопосадовців, наприклад шляхом запобігання процесуальним зтягуванням”

З 1 СІЧНЯ 2024 РОКУ НАБРАВ ЧИННОСТІ ЗАКОН №3509-ІХ ПРО ПОВНЕ СКАСУВАННЯ ПРАВOK ЛОЗОВОГО

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ

СТАТТЯ 303. ОСКАРЖЕННЯ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ДР

На досудовому провадженні можуть бути оскаржені бездіяльність слідчого, яка полягає у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк.

СТАТТЯ 28. РОЗУМНІ СТРОКИ

Під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень

СТАТТЯ 308. ОСКАРЖЕННЯ НЕДОТРИМАННЯ РОЗУМНИХ СТРОКІВ

Підозрюваний, обвинувачений, потерпілий, інші особи, права чи законні інтереси яких обмежуються під час досудового розслідування, мають право оскаржити прокурору вищого рівня недотримання розумних строків слідчим, дізнавачем, прокурором під час досудового розслідування.

СТАТТЯ 114. ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ ПРОКУРОРОМ, СЛІДЧИМ СУДДЕЮ, СУДОМ

Для забезпечення виконання сторонами кримінального провадження вимог розумного строку слідчий суддя, суд має право встановлювати процесуальні строки у межах граничного строку, передбаченого цим Кодексом, з урахуванням обставин, встановлених під час відповідного кримінального провадження.

Критеріями для визначення розумності строків кримінального провадження є:

- 1) складність кримінального провадження, яка визначається з урахуванням кількості підозрюваних, обвинувачуваних та кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється провадження, обсягу та специфіки процесуальних дій, необхідних для здійснення досудового розслідування тощо;
- 2) поведінка учасників кримінального провадження;
- 3) спосіб здійснення слідчим, прокурором і судом своїх повноважень.

Підозрюваний, обвинувачений, потерпілий, **інші особи, права чи інтереси яких обмежуються під час досудового розслідування**, мають право на звернення до прокурора, слідчого судді або суду з клопотанням, в якому викладаються обставини, що обумовлюють необхідність здійснення кримінального провадження (або окремих процесуальних дій) у більш короткі строки, ніж ті, що передбачені цим Кодексом.

ВІДПОВІДНО ДО СТ.6 ЄКПЛ КОЖЕН МАЄ ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ І ПУБЛІЧНИЙ РОЗГЛЯД ЙОГО СПРАВИ УПРОДОВЖ *РОЗУМНОГО СТРОКУ* НЕЗАЛЕЖНИМ І БЕЗСТОРОННІМ СУДОМ

З якої дати вести відлік

У справі «Екле проти Німеччини» ЄСПЛ звернув увагу на те, що відлік перебігу строку кримінального провадження починається з моменту пред'явлення обвинувачення в широкому сенсі. Сюди включається арешт, початок слідства, коли особі повідомляють про підозру, повідомлення про кримінальне переслідування та інші дії, що роблять істотний вплив на становище підозрюваного.

У справі «Меріт проти України» ЄСПЛ зазначив, що у кримінальних справах «розумний строк», передбачений статтею 6 Конвенції, починається з того часу, коли особі було пред'явлено обвинувачення. Це може статись як до моменту розгляду справи в суді, так і з дня арешту, а також з дня, коли відповідна особа була офіційно повідомлена, що проти неї висунуте обвинувачення у справі, або з дня, коли було розпочато досудове слідство».

Подібну точку зору ЄСПЛ висловив у рішенні «Девеєр проти Бельгії», де вказано: «У сфері кримінального права «розумний строк» відповідно до статті 6 п. 1 «в разі потреби починається в той день, коли особі пред'явлено обвинувачення».

«Розумний строк» може за певних обставин розпочинатися й раніше за передання справи на розгляд до компетентного

ВІДПОВІДНО ДО СТ.6 ЄКПЛ КОЖЕН МАЄ ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ І ПУБЛІЧНИЙ РОЗГЛЯД ЙОГО СПРАВИ УПРОДОВЖ РОЗУМНОГО СТРОКУ НЕЗАЛЕЖНИМ І БЕЗСТОРОННІМ СУДОМ

Європейський суд з людських прав у ряді рішень зазначає, що визначення розумних строків відбувається з урахуванням конкретних обставин справи, включаючи обсяг і складність справи, кількість слідчих дій, число потерпілих та свідків, необхідність проведення експертиз та отримання висновків тощо (рішення у справі «Томасі проти Франції», «Аквавіва проти Франції», «Юртаєв проти України», «Нахманович проти Росії» тощо).

У рішеннях ЄСПЛ проти України щодо стверджувального порушення статті 6 Конвенції щодо тривалості провадження встановлено, що прийнятними визнаються затримки, пов'язані зі:

- складністю справи через економічний характер, необхідністю вивчення низки фінансових документів, необхідністю дослідження складних фінансових питань, у зв'язку з чим призначаються дві і більше експертизи, здійснюються складні фінансові розрахунки та залучається велика кількість учасників (рішення ЄСПЛ у справі «Антоненков та інші проти України»);
- складних юридичних або фактичних питань (рішення ЄСПЛ у справі «Ковальов проти України»);
- великою кількістю судових розглядів та кількістю обвинувачених у кримінальному провадженні; наявністю доказових та процесуальних аспектів певної складності. (рішення ЄСПЛ у справі «Бурига проти України»);

СУДОВА ПРАКТИКА

СПРАВА №757/5607/19-К ВІД 28.02.2019

СПРАВА №766/9261/17 ВІД 10.07.2018

“На запит суду не були надані матеріали справи. Таким чином прокурор не довів, що з 2015 року по теперішній час здійснюються дії направлені на розслідування кримінального провадження” & “Керуючись ст.ст. 110, 114, 303-306 КПК України - скаргу задовільнити частково. Встановити строк у 2 місяці з моменту отримання органом досудового розслідування даного рішення для проведення слідчих(розшукових) дій...”

В мотивувальній частині ухвали зазначалось, досудове розслідування... розпочалось 06.03.2014, що на час розгляду клопотання становить понад 4 роки та 11 місяців” & “Прокурором в судовому засіданні не наведено жодних аргументів, які б свідчили про особливу складність справи...” & “Проведення досудового розслідування кримінального провадження в строк, що перевищує 4 роки повністю нівелює засаду кримінального провадження, визначену в ст. 28 КПК України”. & “На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 2,3,7,9,28,114,309 КПК України... Встановити строк 1 місяць для завершення проведення досудового розслідування та прийняття одного з процесуальних рішень...”

ПОЗИЦІЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ

СПРАВА №757/5607/19-К ВІД 25.03.2020 ТА СПРАВА №757/37346/18-К ВІД 18.10.2019

“Отже, передбачений ч.2 ст. 28 КПК України обов’язок слідчого судді стежити за дотриманням розумного строку при розгляді питань, віднесених до його компетенції не виключає можливості розгляду ним клопотань, поданих на підставі ч.6 ст. 28 КПК України, та встановлення для сторін кримінального провадження процесуальних строків відповідно до положень ст. 114 КПК України”.

КУДИ ДОДАТКОВО ЗВЕРНУТИСЬ?

На разі, існує багато інституцій, до яких можна звернутись задля отримання підтримки з їхньої сторони.

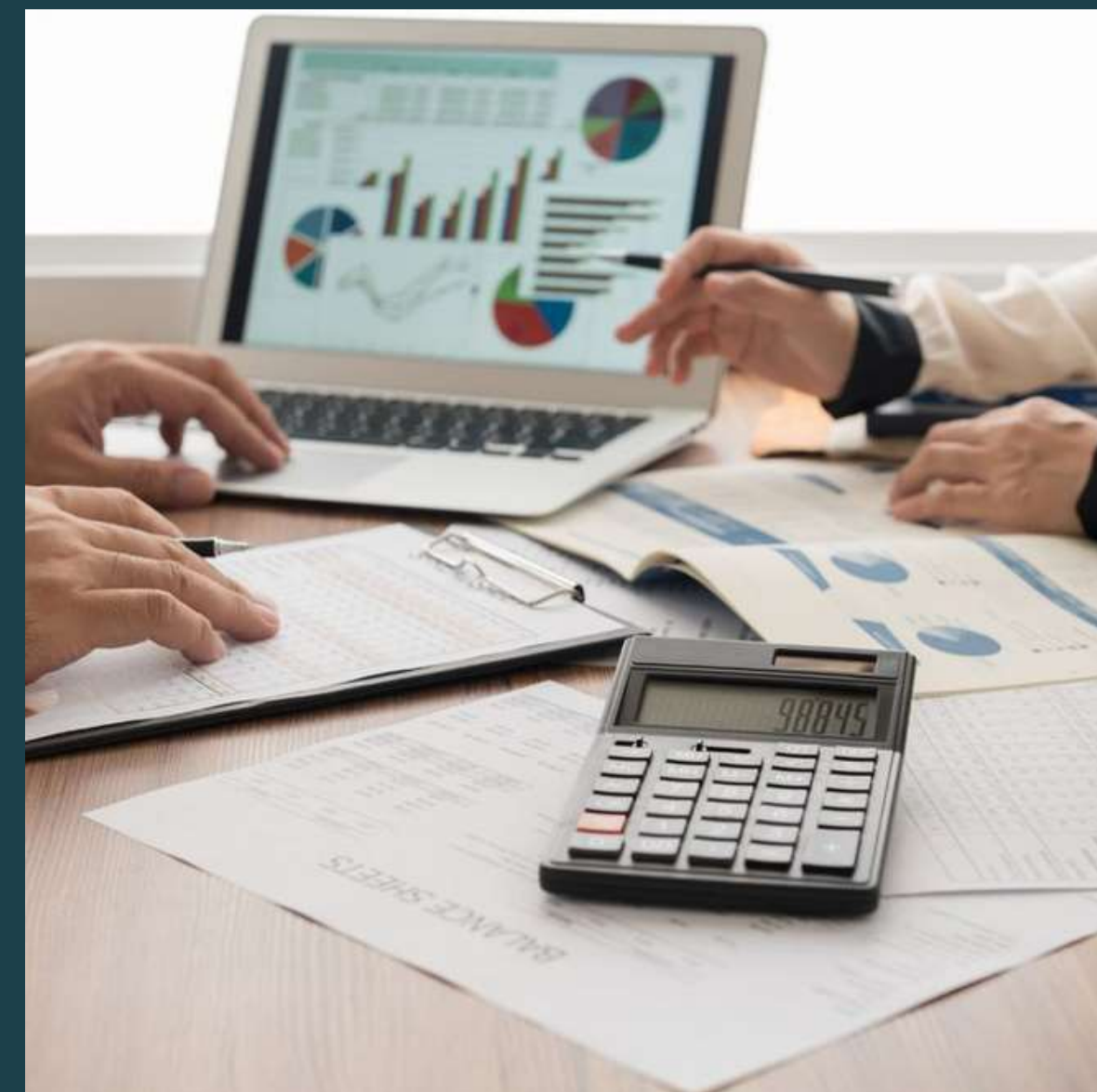
Ми рекомендуємо звертатись до:

Бізнес омбудсмена;

Відділу захисту інвестицій Офісу Генерального прокурора;

ТСК ВРУ з питань захисту прав інвесторів;

А також до інших організацій, які безпосередньо пов'язані з Вашою діяльністю.

СОЦІАЛЬНІ
МЕРЕЖІ "VIDAR"

ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ!

МОЇ КОНТАКТИ

